

ÎNCHEIERE

6 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Marina Fadievici,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Fadievici împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „PS-Internațional” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la rezilierea contractelor de arendă, încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

la acțiunea reconvențională depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „PS-Internațional” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Marinei Fadievici, intervenient accesoriu Patrick Fransois Dominigos Sannier cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată,

și la cererea intervenientului principal Patrick Fransois Dominigos Sannier împotriva Marinei Fadievici cu privire la încasarea sumei, dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de către Patrick Fransois Dominigos Sannier, a fost admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „PS-Internațional” Societatea cu Răspundere Limitată, a fost casată hotărârea din 6 octombrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea Marinei Fadievici privind repunerea în termen, au fost respinse cererile de chemare în judecată depuse de către Marina Fadievici și Patrick Fransois Dominigos Sannier și a fost admisă acțiunea reconvențională a Întreprinderii cu Capital Străin „PS-Internațional” Societatea cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă:

La 30 decembrie 2015, Marina Fadievici a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „PS-Internațional” SRL cu privire la rezilierea contractelor

de arendă, încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 3-10, vol. I)

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că a încheiat cu ÎCS „PS-Internațional” SRL contractele nr.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 8 de arendă a terenurilor agricole din 16 septembrie 2006, nr.24, 25, 26 și 27 din 1 noiembrie 2006, nr.34, 35, 36, 37 și 39 din 26 martie 2007, nr.6, 7, 8, 9 și 10 din 7 iunie 2012, nr.572 din 1 aprilie 2009, nr.609 din 14 martie 2011, nr.663 din 9 septembrie 2011, nr.1/11 din 3 ianuarie 2009 și nr.6/09 din 15 mai 2009, precum și contractele de arendă a automobilului nr.02/10 din 1 martie 2010 și nr.599 din 1 aprilie 2010.

Reclamanta a relatat că și-a onorat pe deplin obligațiile asumate prin contractele de arendă menționate supra și a transmis în folosință bunurile arendate, însă la rândul său, societatea pârâtă, contrar clauzelor contractuale s-a eschivat de la onorarea obligațiilor, acumulând o datorie la capitolul plăți pentru arendă în mărime de 365 819,20 de lei și dobânzi de întârziere de 57 079,55 de lei.

Marina Fadievici a concretizat că prin notificările din 17 august 2012, 21 august 2012, 8 octombrie 2013 și 30 noiembrie 2015 a solicitat societății pârâte, rezilierea contractelor de arendă și achitarea datoriei, însă până în prezent suma datoriei nu a fost achitată și contractele de arendă nu au fost reziliate.

Cu referire la omiterea termenului de prescripție prevăzut la art. 267 Cod civil, Marina Fadievici a susținut că în partea cerinței ce ține de încasarea datoriei pentru anul 2010-2011, termenul a fost omis din motive justificate, și anume că la 18 decembrie 2013 a depus o cerere de chemare în judecată similară împotriva ÎCS „PS-Internațional” SRL cu privire la rezilierea contractelor de arendă în agricultură și încasarea datoriei.

În acest context, Marina Fadievici a menționat că prin hotărârea din 16 iunie 2015 a Judecătoriei Bălți, acțiunea a fost admisă integral, iar prin decizia din 13 octombrie 2015 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de ÎCS „PS-Internațional” SRL, a fost casată integral hotărârea din 16 iunie 2015 a Judecătoriei Bălți și a fost scoasă acțiunea de pe rol.

Reclamanta a explicat că acțiune menționată supra s-a aflat pe rolul instanțelor de judecată din 18 decembrie 2013 și până la 13 octombrie 2015.

Totodată, a subliniat și faptul că acțiunea a fost formulată în interiorul termenului general de prescripție, și anume, la 18 decembrie 2013.

Reclamanta a solicitat repunerea în termen, rezilierea contractelor nr.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 8 de arendă din 16 septembrie 2006, nr.24, 25, 26 și 27 din 1 noiembrie 2006, nr.34, 35, 36, 37 și 39 din 26 martie 2007, nr.6, 7, 8, 9 și 10 din 7 iunie 2012, nr.572 din 1 aprilie 2009, nr.609 din 14 martie 2011, nr.663 din 9 septembrie 2011, nr.1/11 din 3 ianuarie 2009, nr.6/09 din 15 mai 2009 și nr.02/10 din 1 martie 2010 încheiate cu ÎCS „PS- Internațional” SRL, încasarea de la ÎCS „PS- Internațional” SRL a datoriei în mărime de 3654 819,20 de lei, a dobânzilor de întârziere în mărime de 57 079, 55 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 18 noiembrie 2016, în cadrul ședinței de judecată, Patrick Fransois Dominigos Sannier, reprezentat de avocatul Dorin Botnarenco, a depus o cerere cu privire la intervenirea în proces, în calitate de intervenient principal, înaintând pretenții față de Marina Fadievici cu privire la încasarea sumei, dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, iar ulterior prin cererea din 25

noiembrie 2017 și-a concretizat pretențiile din cererea de intervenire principală. (f.d. 132, 156, vol.I)

Pledând pentru admiterea cererii, Patrick Fransois Dominigos Sannier, reprezentat de avocatul Dorin Botnarenco, a indicat că relația cu Marina Fadievici a început prin intermediul unui rețele de socializare, iar cu timpul aceasta a evoluat și Patrick Fransois Dominigos Sannier călătorind mai des în Republica Moldova, a decis să deschidă o afacere în domeniul agriculturii în regiunea de nord a țării.

A relatat că în anul 2005 a fost fondată ÎCS „PS-International” SRL al cărei asociat unic este Patrick Fransois Dominigos Sannier, însă luând în considerare specificul genului de activitate al companiei, a apărut necesitatea de a procura terenuri agricole.

Deoarece legislația Republicii Moldova nu permite cetățenilor străini și persoanelor juridice cu capital străin să procure terenuri cu destinație agricolă a fost decis, ca terenurile agricole care fac obiectul contractelor de arendă să fie intabulate pe numele Marinei Fadievici.

Prin urmare, Marina Fadievici a purces la procurarea, pe numele său, dar din sursele financiare oferite de el, a terenurilor agricole în diferite localități din țară.

Astfel, în perioada anilor 2005-2012 Marina Fadievici a devenit proprietară a peste 60 de ha de terenuri agricole.

A menționat că în perioada când Marina Fadievici exercita funcția de administrator a ÎCS „PS-Internațional” SRL, terenurile agricole au fost date în folosință cu titlu gratuit ÎCS „PS-International” SRL.

Având în vedere că proprietarul (beneficiarul) terenurilor agricole litigioase este Patrick Fransois Dominigos Sannier, a considerat că plata pentru arendă urmează a fi încasată în beneficiul acestuia și nicidecum în beneficiul Marinei Fadievici.

Ca urmare, a considerat că Marina Fadievici a obținut dreptul de proprietate asupra tuturor terenurilor agricole și automobilului, exclusiv din sursele financiare ale lui, iar toate fructele care urma să le dobândească ca efect al deținerii în proprietate a terenurilor agricole și a autoturismului, în rezultat trebuiau restituite proprietarului.

Patrick Fransois Dominigos Sannier a solicitat, repunerea în termen a cererii, încasarea de la Marina Fadievici a sumei de 365 819,20 de lei, a dobânzilor de întârziere în mărime de 57 079,55 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 1 august 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost atras în proces, în calitate de intervenient principal Patrick Fransois Dominigos Sannier. (f.d. 220 vol.I)

La 4 septembrie 2017, ÎCS „PS-Internațional” SRL a depus cerere reconvențională împotriva Marinei Fadievici, intervenient accesoriu Patrick Fransois Dominigos Sannier cu privire declararea nulității clauzelor contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 232, vol.I)

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în anul 2005 a fost fondată ÎCS „PS-International” SRL al cărei asociat unic este Patrick Fransois Dominigos Sannier.

Reclamanta a mai indicat că genul principal de activitate al întreprinderii este în domeniul agriculturii, iar în rezultat a apărut necesitatea de a procura terenuri agricole.

Având în vedere că legislația Republicii Moldova nu permite cetățenilor străini și persoanelor juridice cu capital străin să procure terenuri cu destinație agricolă s-a decis, pe bază de încredere, ca terenurile agricole să fie intabulate pe numele Marinei Fadievici și Ludmillei Cazac, care este mama Marinei Fadievici.

A învederat faptul că după cumpărarea terenurilor, la indicația lui Patrick Fransois Dominigos Sannier, acestea au fost date în folosință gratuită ÎCS „PS-Internațional” SRL, fapt confirmat însuși de către Marina Fadievici.

Totodată, a indicat că relația personală dintre Patrick Fransois Dominigos Sannier și Marina Fadievici a încetat, iar din această cauză, ultima, fără aprobarea lui, cu rea-credință și pentru a se asigura că va obține anumite beneficii, în calitatea sa de administrator a ÎCS „PS-Internațional” SRL a încheiat contracte de arendă, în baza cărora ÎCS „PS-Internațional” SRL urma să folosească terenurile agricole pentru sumele indicate în aceste acte juridice.

În acest sens, au fost încheiate și înregistrare la organul cadastral, următoarele contracte: contractul de arendă nr. 1 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 625 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.2 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 625,10 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.3 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 618,80 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.4 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 561,85 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.5 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 619,35 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.6 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 618,80 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.7 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 620,60 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.8 din 16 septembrie 2006, cu plata anuală de 623,75 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.24 din 1 noiembrie 2006, cu plata anuală de 623 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.25 din 1 noiembrie 2006, cu plata anuală de 310 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.26 din 1 noiembrie 2006, cu plata anuală de 620,10 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.27 din 1 noiembrie 2006, cu plata anuală de 123,20 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.34 din 26 martie 2007, cu plata anuală de 623,80 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.35 din 26 martie 2007, cu plata anuală de 623,70 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.36 din 26 martie 2007, cu plata anuală de 623,80 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.37 din 26 martie 2007, cu plata anuală de 306,65 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.39 din 26 martie 2007, cu plata anuală de 626,95 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.572 din 1 aprilie 2009, cu plata anuală de 8 222 de lei (clauza 5); contractul de locațiune a automobilului nr.01/11 din 3 ianuarie 2009, cu plata anuală de 5555.56 de lei (clauza 5.1); contractul de arendă nr.02/10 din 1 martie 2010, cu plata anuală de 20 293 de lei (clauza 3); contractul de arendă nr.599 din 1 aprilie 2010, cu plata anuală de 10 361 de lei (clauza 5); contractul de locațiune a automobilului nr. 1/11 din 3 ianuarie 2011, cu plata anuală de 5555.56 de lei (clauza 5.1.); contractul de arendă nr.609 din 14 martie 2011, cu plata anuală de 2 819 de lei (clauza 5); contractul de arendă nr.663 din 9 septembrie 2011, cu plata anuală de 2 367 de lei (clauza 5); contractul de arendă nr.6 din 7 iunie 2012, cu

plata anuală de 1 247 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.7 din 7 iunie 2012, cu plata anuală de 1 230 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.8 din 7 iunie 2012, cu plata anuală de 1 247 de lei (clauza 4.1.); contractul de arendă nr.9 din 7 iunie 2012, cu plata anuală de 1 230 de lei (clauza 4.1.) și contractul de arendă nr.10 din 7 iunie 2012, cu plata anuală de 1 247 de lei (clauza 4.1.).

ÎCS „PS-Internațional” SRL a considerat că toate clauzele contractuale menționate supra, care stabilesc plata pentru folosirea terenurilor procurate din sursele financiare ale lui Patrick Fransois Dominigos Sannier urmează a fi declarate nule, or, clauzele contractuale cu privire la plata pentru utilizarea terenurilor nu a fost discutată sau acceptată de către Patrick Fransois Dominigos Sannier, și respectiv, de întreprindere.

Societatea a indicat că clauzele care stabilesc plata pentru folosința terenurilor sunt fictive, deoarece ambele părți ale contractului, din start, nu au dorit și nici nu au executat de facto nicio plată stabilită prin contractele menționate supra. Or, conform art.221 alin.(1) Cod civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

A remarcat că în baza contractelor litigioase, nu a fost achitată nicio sumă prestabilită, atât la momentul semnării lor, cât și pe parcursul valabilității acestora, iar Marina Fadievici nu a avut obiecții până în prezent pe faptul neachitării sumelor.

Mai mult, societatea a considerat că actele juridice sunt de fapt contracte de comodat, astfel că SRL „PS-International”, precum și Patrick Fransois Dominigos Sannier nu urmau să achite anumite sume pentru folosirea terenurilor agricole.

Sub acest aspect, societatea se află în imposibilitate de a prezenta contractele de comodat, deoarece acestea au fost administrate de Marina Fadievici, care, pe parcursul mai multor ani a deținut funcția de administrator în cadrul ÎCS „PS-Internațional” SRL.

Pe cale de consecință, ÎCS „PS-Internațional” SRL a specificat că terenurile care fac obiectul contractelor de arendă, au fost procurate de către Marina Fadievici din sursele financiare ale asociatului unic al întreprinderii, Patrick Fransois Dominigos Sannier.

Întreprinderea a solicitat declararea nulității următoarelor clauze contractuale, și anume: clauza 4.1 din contractul de arendă nr.1 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.2 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.3 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.4 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.5 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.6 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.7 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.8 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.24 din 1 noiembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.25 din 1 noiembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.26 din 1 noiembrie; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.27 din 1 noiembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.34 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.35 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.36 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.37 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.39 din 26 martie 2007; clauza 5 din contractul de arendă

nr.572 din 1 aprilie 2009; clauza 5.1 din contractul de locațiune a automobilului nr.01/11 din 3 ianuarie 2009; clauza 3 din contractul de arendă nr.02/10 din 1 martie 2010; clauza 5 din contractul de arendă nr.599 din 1 aprilie 2010; clauza 5.1 din contractul de locațiune a automobilului nr.01/11 din 3 ianuarie 2011; clauza 5 din contractul de arendă nr.609 din 14 martie 2011; clauza 5 din contractul de arendă nr.663 din 9 septembrie 2011; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.6 din 7 iunie 2012; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.7 din 7 iunie 2012; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.8 din 7 iunie 2012; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.9 din 7 iunie 2012 și clauza 4.1. din contractul de arendă nr.10 din 7 iunie 2012, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 6 octombrie 2017 a Judecătoria Bălți, sediul Central, a fost repusă în termen cererea de chemare în judecată a Marinei Fadievici împotriva ÎCS „PS-Internațional” SRL, intervenient principal Patrick Francois Dominigos Sannier cu privire la rezilierea contractelor de arendă, încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Marina Fadievici și au fost reziliate contractele de arendă nr.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 8 din 16 septembrie 2006, nr.24, 25, 26 și 27 din 1 noiembrie 2006, nr.34, 35, 36, 37 și 39 din 26 martie 2007, nr.6, 7, 8, 9 și 10 din 7 iunie 2012, nr.572 din 1 aprilie 2009, nr.609 din 14 martie 2011, nr.663 din 9 septembrie 2011, nr.1/11 din 3 ianuarie 2009, nr.6/09 din 15 mai 2009 și nr.02/10 din 1 martie 2010 încheiate între Marina Fadievici și ÎCS „PS-Internațional” SRL.

S-a încasat de la ÎCS „PS-Internațional” SRL în beneficiul Marinei Fadievici datoria în sumă de 365 819,20 de lei, dobânzile de întârziere în sumă de 57 079,55 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 067 de lei.

S-a încasat de la ÎCS „PS-Internațional” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 14 319,96 de lei.

S-a respins acțiunea reconvențională depusă de ÎCS „PS-Internațional”.

S-a respins cererea intervenientului principal Patrick Francois Dominigos Sannier. (f.d. 46-51, vol.II)

La 30 octombrie 2017, ÎCS „PS-Internațional” a declarat apel împotriva hotărârii din 6 octombrie 2017 a Judecătoria Bălți, sediul Central.

La 31 octombrie 2017, Patrick Francois Dominigos Sannier a declarat apel împotriva hotărârii din 6 octombrie 2017 a Judecătoria Bălți, sediul Central.

Prin decizia din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către Patrick Francois Dominigos Sannier, a fost admis apelul declarat de ÎCS „PS-Internațional” SRL, a fost casată hotărârea din 6 octombrie 2017 a Judecătoria Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre, după cum urmează.

A fost respinsă cererea Marinei Fadievici privind repunerea în termen.

A fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Fadievici împotriva ÎCS „PS-Internațional” SRL cu privire la rezilierea contractelor de arendă, încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de intervenientul principal Patrick Francois Dominigos Sannier împotriva Marinei Fadievici cu

privire la încasarea sumei, dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost admisă acțiunea reconvențională depusă de ÎCS „PS-Internațional” SRL și a fost recunoscută nulitatea clauzelor contractuale, și anume: clauza 4.1 din contractul de arendă nr.1 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.2 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.3 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.4 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.5 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.6 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.7 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.8 din 16 septembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.24 din 1 noiembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.25 din 1 noiembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.26 din 1 noiembrie; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.27 din 1 noiembrie 2006; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.34 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.35 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.36 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.37 din 26 martie 2007; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.39 din 26 martie 2007; clauza 5 din contractul de arendă nr.572 din 1 aprilie 2009; clauza 5.1 din contractul de locațiune a automobilului nr.01/11 din 3 ianuarie 2009; clauza 3 din contractul de arendă nr.02/10 din 1 martie 2010; clauza 5 din contractul de arendă nr.599 din 1 aprilie 2010; clauza 5.1 din contractul de locațiune a automobilului nr.01/11 din 3 ianuarie 2011; clauza 5 din contractul de arendă nr.609 din 14 martie 2011; clauza 5 din contractul de arendă nr.663 din 9 septembrie 2011; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.6 din 7 iunie 2012; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.7 din 7 iunie 2012; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.8 din 7 iunie 2012; clauza 4.1. din contractul de arendă nr.9 din 7 iunie 2012 și clauza 4.1. din contractul de arendă nr.10 din 7 iunie 2012.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, art. 55, 61, 221 alin. (1), 267 alin. (1), 279, 733, 735, 747, 875, 911 și 1039 ale Codului civil.

Colegiul a reținut că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia repunerii în termen a cererii de chemare în judecată depusă de către Marina Fadievici, pe motiv că avocatul Nicolae Ursu, la încheierea contractului de asistență juridică cu Marina Fadievici, urma să îi explice toate drepturile și obligațiile, cât și faptul că dânsul avea nevoie de împuterniciri speciale pentru a semna și a depune cereri de chemare în judecată din numele Marinei Fadievici, fapt ce a condiționat scoaterea cererii de pe rol.

Or, reieșind din norma art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

La fel, instanța de apel a menționat că Marina Fadievici începând cu anul 2005 și până în anul 2012, a fost administratoarea ÎCS „PS-Internațional” SRL.

Astfel, contractele de arendă au fost semnate de către Marina Fadievici cu sine însuși, pe de o parte în calitate de administrator a ÎCS „PS- Internațional” SRL, iar pe de altă parte ca persoană fizică, în lipsa unei împuterniciri în vederea stabilirii plății de arendă pentru folosirea terenurilor agricole.

Colegiul a relatat că despre clauzele care stabilesc plata pentru arendă, asociatul unic a ÎCS „PS-Internațional” SRL, Patrick Francois Dominigos Sannier nu cunoștea și nu a aprobat în acest sens nicio plată.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că clauzele contractuale privind plata pentru arendă a fost stabilită fără intenția de a produce efecte juridice, respectiv sunt fictive, deoarece ambele părți nu au fixat și nu au executat de facto nicio plată stabilită prin actele juridice menționate. Or, reieșind din conținutul art.221 alin.(1) Cod civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

Totodată, Colegiul a reținut și faptul că nu a fost achitată nicio sumă prestabilită în contracte, atât la momentul semnării lor, cât și pe parcursul valabilității acestora, iar Marina Fadievici nu a avut obiecții până la destituirea sa din funcția de administrator a ÎCS „PS-Internațional” SRL față de faptul neachitării plăților de arendă.

Curtea de Apel Bălți a opinat în susținerea concluziei sale că în cadrul ședinței instanței de fond și în ședința instanței de apel, Marina Fadievici a recunoscut că inițial actele juridice au fost încheiate cu titlu gratuit.

Subsecvent celor enunțate, Colegiul a constatat că clauzele contractuale privind stabilirea unor plăți de arendă în contractele menționate sunt fictive, deoarece ambele părți nu au avut intenția de a le executa nici la momentul încheierii actelor juridice și nici pe parcurs nu au dorit, și nu au executat de facto nicio plată stabilită prin acestea.

Pe cale de consecință, Colegiul a notat cu referire la cererea depusă de către Patrick Fransois Dominigos Sannier referitor la încasarea sumei că ultimul nu a prezentat nicio probă care ar confirma că Marina Fadievici ar fi dobândit anumite bunuri fără justa cauză și că el ar fi îndreptățit să solicite de la ea suma de 365 819,20 de lei, cu titlu de fructe care ar fi trebuit să le obțină. Or, argumentele acestuia, că a depus în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată, nu constituie temei de admitere a acestei pretenții.

La 26 septembrie 2018, Marina Fadievici a declarat recurs împotriva deciziei din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea cererii de recurs a invocat că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Recurenta a menționat în acest sens că litigiul în cauză, are la bază și pretenții ce se referă la rezilierea contractelor de arendă, asupra cărora instanța de apel nu s-a expus. Or, pretențiile cu privire la rezilierea contractelor de arendă nu pot fi considerate prescrise în sensul art. 267 Cod civil, aceasta deoarece instanța aplicând această dispoziție, le-a dat o apreciere greșită, fapt ce îngrădește drepturile garantate prin art. 1 Protocol 1 CEDO, în special dreptul la respectarea bunurilor sale.

Totodată, recurenta a remarcat că Curtea de Apel Bălți la examinarea acțiunii depuse de ÎCS „PS-Internațional” SRL a ignorat art. 118 Cod de procedură civilă, or, soluția în această parte a fost transcrisă din poziția întreprinderii, fără a cerceta probele prezentate de părți.

Marina Fadievici a indicat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat dispozițiile legale cu privire la contractul de mandat, or, prin prisma art. 1039 Cod civil se instituie sancțiunea nulității relative a actului juridic.

Prin referința din 20 noiembrie 2018, ÎCS „PS-Internațional” SRL a solicitat respingerea cererii de recurs ca inadmisibilă, deoarece a fost depusă peste termen.

Prin cererea din 9 ianuarie 2019, ÎCS „PS-Internațional” SRL și Patrick Francois Dominigos Sannier au solicitat încetarea procedurii de recurs în temeiul art. 445¹ și 443 Cod de procedură civilă, în legătură cu faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de 2 luni de la data comunicării deciziei.

Examinând recursul declarat de către Marina Fadievici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că procedura în recurs urmează a fi încetată din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 19 decembrie 2018, a considerat recursul declarat de către Marina Fadievici admisibil.

În conformitate cu art. 445¹ Cod de procedură civilă, instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, încetarea procedurii de recurs, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433.

Art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, stipulează că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În context, art. 434 Cod de procedură civilă, reglementează că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice.

La caz, actul judecătoresc contestat datează cu 5 aprilie 2018, fiind emis în prezența recurentei Marina Fadievici. (f.d. 167-verso -169, vol.II)

La 28 mai 2018, Curtea de Apel Bălți a expediat copia deciziei motivate în adresa participanților la proces, iar la 31 mai 2018, Marina Fadievici a recepționat contra semnătură, copia deciziei, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d. 181, 184, Vol.II)

Ulterior, la 2 iulie 2018, Marina Fadievici a depus o cerere în adresa Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat să i-a cunoștință cu materialele cauzei, iar la 9 iulie 2018 a făcut cunoștință cu dosarul nr. 2-3650/2015 și a recepționat în mod repetat copia deciziei instanței de apel. (f.d. 187-188-189, vol.II)

La 26 septembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Marina Fadievici a declarat recurs împotriva deciziei din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți. (f.d. 193-199, vol.II)

Instanța de recurs indică că normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice.

Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea Tricard, ibidem, § 29, Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, § 16, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, § 31).

Mai mult, CtEDO a statuat că în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea Ponomaryov vs Ucraina, 3 aprilie 2008, § 41, Ustimenko vs Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Din probatoriul administrat s-a stabilit că copia deciziei din 5 aprilie 2018 a fost expediată în adresa Marinei Fadievici la 28 mai 2018 (f.d. 181, vol.II) și recepționată la 31 mai 2018 (f.d. 184, vol.II), dosarul fiind remis în instanța de fond la 13 iunie 2018. (f.d. 186, vol.II)

Prin urmare, Marina Fadievici a omis termenul de declarare a recursului prevăzut la art.434 Cod de procedură civilă și a contestat decizia instanței de apel din 5 aprilie 2018 recepționată la 31 mai 2018 abia la 26 septembrie 2018.

Este important de remarcat că în ipoteza în care, Marina Fadievici a primit repetat copia deciziei din 5 aprilie 2018 la 9 iulie 2018, oricum recursul declarat la 26 septembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 199, vol.II), este depus cu încălcarea termenului de 2 luni.

Recurenta nu a furnizat nicio explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 26 septembrie 2018 să depună o cerere de recurs. (a se vedea Seal vs Regatul Unit 7 decembrie 2010, § 82, 7 decembrie 2010 și Wyssenbach vs Elveția, 22 octombrie 2013, § 39-40)

Cu titlu subsidiar, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs notează că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia din 5 aprilie 2018, iar în lipsa unor acțiuni concrete, recurenta demonstrează că nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele admiterii cererii de apel, respingerii acțiunii sale și admiterii acțiunii reconvenționale. (a se vedea cauză similară Karakutsya vs Ucraina, 16 februarie 2017, § 60 – 61)

În aceste circumstanțe, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că la această fază, Marina Fadievici a ignorat prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Instanța de recurs este convinsă că intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și consemnează un echilibru, care pe de o parte trebuie să fie suficient de mare pentru a permite realizarea dreptului de contestare a actului de dispoziție al instanței de apel și pe de altă parte de suficient de mic pentru a nu permite lezarea drepturilor celorlalți participanți la proces.

Astfel, s-a constatat cu certitudine că Marina Fadievici, depunând recursul abia la 26 septembrie 2018 asupra deciziei din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, a omis termenul de declarare a recursului și a demonstrat că nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-și realiza dreptul de contestare a actului judecătoresc.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs decelează că situații similare au fost deja examinate de CtEDO în hotărârile Popov vs Moldova (nr. 2), (6

decembrie 2005, § 53), Melnic vs Moldova (14 noiembrie 2006, § 40 și 41) sau Dacia SRL vs Moldova (18 martie 2008, §77), în care s-a constatat că, prin neaducerea unui anumit motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Sub sancțiunea articolului 445¹ Cod de procedură civilă, procedura de recurs intentată la cererea formulată de recurentă trebuie încetată, din cauza existenței temeiul prevăzut la articolul 433 lit. b) Cod de procedură civilă.

Pe cale de consecință și ținând cont de interesele părților implicate în procesul judiciar, instanța de judecată consideră că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația evocată. În principiu, această soluție nu poate fi privită ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Luând în considerare cele menționate, instanța de recurs constată că Marina Fadievici a depus cererea de recurs la 26 septembrie 2018, în afara termenului de 2 luni prevăzut în art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă și acest fapt a fost stabilit după declararea admisibilității recursului.

În conformitate cu art. 445¹ Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se încetează procedura în ordine de recurs, intentată în baza recursului declarat de către Marina Fadievici, împotriva deciziei din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Fadievici împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „PS-Internațional” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la rezilierea contractelor de arendă, încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, la acțiunea reconvențională depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „PS-Internațional” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Marinei Fadievici, intervenient accesoriu Patrick Fransois Dominigos Sannier cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată, și la cererea intervenientului principal Patrick Fransois Dominigos Sannier împotriva Marinei Fadievici cu privire la încasarea sumei, dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Mariana Pitic

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva